

QUÆSTIO MEDICA.

Cardinalitiis disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis nonâ mensis Martii 1713.

M. FRANCISCO MAILLARD, Doctore Medico, Præside.

An mulieribus eædem quæ viris conveniant exercitationes corporis, animi?

I.

MULIER, Divinitatis opus, humanitatis honos, iisdem è principiis conflata quibus & mas, eodem quoque partu edita quondam fuit, æquè particeps ac ille corporis affectionum, nec animi dotibus ab eo degener. Inde vir feminâ non potior; alter ab alterâ quid in corde, quid in cerebro discrepat? In utroque nonne lien, hepar, pulmo, renes planè consimiles, frontis eadem dignitas, ossium, cartilaginum par numerus? Vasorum propagines an aliis virile corpus, aliis muliebre succis alluunt? Hujus & illius animata compages an diversis movetur musculis? Numquid & ambobus est necessaria victûs & medicinæ communitas, æquale vitæ stadium, mutuos ad amplexus æmula propensio? Nec minus utile quam dulce connubium pulchrâ dum sobole facit utrumque parentem: hæc grata nuptiarum messis est, quam partitur cum conjuge conjux. Sic patrum in natos divisum est cum matribus imperium. Inter se tam benè si

425

conveniunt utriusque sexûs homines, an illa quæ viro concedis exercitia corporis & animi, Mulieri denegabis?

II.

MOTUS expers nulla corporis exercitatio. Hæc, ut ille, viris est familiaris ac Mulieribus, natis coæva veluti nascituris. Nonne fœtus, sive mas sive femina, simile ponit exercitationis tirocinium, dum conclusus in uteri latebris æquo pulsat pede viscera parentis, nec impari calcitratu suum rumpit carcerem lucis usurâ fruiturus? An non & in cunis sua peculiaris est infantulis exercitatio quæ cadit in utrumque sexum? Quin & puellulæ, quæ factæ sunt ætatulâ paulo provectiores, æqualibus cum pueris mille modis exercentur, choreis indulgent, saltationi, pilæ volatili, concentibus, ambulationi. Annis postmodùm accedentibus, quot teneræ virgines, quot nuptæ mulieres, dum sui juris sunt, equitant sessione masculâ, venantur, natant, piscantur! sunt quæ sub dio versantur inter armatos sexum mentitæ, quæ viris ipsis martios affundunt animos, quæ trans mare currunt mercaturam facturæ. E plebeiis reperias quæ cum viris terram colunt, arant, fodiunt; quæ serunt arbores, metunt segetes, maritant vitibus ulmos. Gemunt aliæ sarcinarum sub pondere, sudant, algent; aliæ pernoctant humi, tota die pedites eunt redeuntque vias quàm longissimas. Tot exercitationum labores ferunt & utero gerentes, mox daturæ progeniem valentissimam. Desinant igitur Urbanæ mulieres exercitia præ graviditate recusare, fugiant mollioris & umbratilis vitæ delicias fœtui simul & fœtæ mala multa parituras. Nec aliunde fortassis est quod prægnantes olim matronæ suis stipatæ conjugibus dicata Junoni Lucinæ templa pedibus adire jubebantur. Numquid, ut religionis sic exercitationis ergô, sancita lex ista fuerat?

III.

QUOD Ars medica Mulieribus imperat, docet idem natura belluas. Earum femellæ gravidæ licet & ad pariendum vicinæ nonne suos hic & illic errantes comitantur mares, oves gradiendo, cervæ pascendo deponunt fœtus absque molestia? Sua pisces agitanda profluenti tradunt ova; sua quoque versant identidem vel incubantes oviparæ. Quid quod aves cum maribus plurimæ summis nidificant in arboribus, ut in nido, velut in pensili lecto, pulsata flatibus ova venti motum sequantur; adeo verum est animal omne motu generari, motu conservari. Hinc in hominum genere quisquis ad

exercitationes erit impiger, erit & ille sanitatis integer morbique purus. Et quidem, labore si dissipantur humores qui superfluunt in corpore, humorum redundantiæ si Mulierem magis quàm virum putas obnoxiam, feminis ergo laboriosiora quàm maribus, aut æqualia saltem præscribes exercitia. Eâ sanè de causâ quot infirmos homines utriusque sexûs invenias & in tenui panno & in purpurâ decumbentes, qui feliciter uno eodemque tempore convalescunt, dum languida similibus committunt exercitationibus corpora? Quoties viris ac Mulieribus in ultimas quondam terras simul exportatis utile fuit exilium secundæ valetudinis recuperatione, quam siccatis antea bene multis pharmacorum calicibus assequi non potuerant.

IV.

UT corpori sic animo sua sunt exercitia. Agitationes animi quis non sentit in exercitationibus ingenii, quis variis in affectibus, quis in cogitationibus non deprehendit? Hæ sunt exercitationes animi, hæc curricula mentis æquè nota viris ac Mulieribus. Reverà, si sexu carent animæ, si nec origine, nec agendi ratione dispares, cur in mare, cur in femina diversis illæ motibus cierentur? Vis illa mirabilis, quâ diriguntur in utero molis humanæ primordia, cur in utroque sexu similes ad informandos fœtus ingenii non aptaret cerebri loca quæ frequentat animus? An alius in viro, alius in muliere typus hominis? Uterque nonne conditus ad creatoris imaginem, nonne rationis compos & intelligentiæ? Proinde politicarum rerum sicut & artium liberalium cognitio feminis non minor quàm viris, quasi patrimonii loco, relicta est. Eas si plerumque lex removet à publicis & civilibus officiis, an quia legis autores sunt viri, qui regiminis & imperii sui socias mulieres non ferunt non patiuntur haud ignari quid ubique femina possit? nimirùm, cum semel est admissa mulier in optimatum conciliis, omnium sæpe voluntates ac studia rapit ad se necessitate quadam amabiliter imperiosâ, persuadet si proponit, impetrat si petit. Demum quid hominum mentes acuit & exercet solertiùs, quid edaces eorum curas fallit ingeniosiùs, quàm cordatæ Mulieris blanda collocutio? Si pietate graves, si austerè ac religiosè degentes viros hodiè suspicimus, veneramur, quàm frequens est aliunde chorus virginum in eodem sanctitatis curriculo unà desudantium, quas laudare faciliùs est quam imitari. An non & suis gloriatur hæc ætas Mulieribus quas ut viros expolivit urbanitas, ingenii perspicacitas erexit, prudentię maturitas informavit? Nec desunt quæ picturam profitentur, poesim callent, historiam tractant, mathesim, Philosophiam. Extant & feminæ Principes quæ mari, terrâ, domi, militiæ,

4.2.7

populos ſapienti regunt imperio ; quæ gentium , quæ Regum lites ac jurgia componunt. Ecquis poſthàc non intelligit Mulieres Sapienter cogitare , cogitata viriliter exequi ? Quis utrique ſexui datos à Deo ſimiles non agnoſcit igniculos, quibus vir & mulier ad ſumma quæque certatim evehuntur , quoties ambobus eadem licuit exercere ſtudia diſciplinarum ?

V.

SI feminei corporis teneritatem objicis , ſi ſuſtinendis virorum exercitationibus parem negas, complures diverſi ſexûs homines paululum cicircumſpice , delicatulos totidem numerabis viros quot & feminas : Utroſque tamen obſervabis ad exercitia paſſibus æquis & animoſè concurrere , ſi teneris ab annis ignaviam fugerint iiſdem paulatim aſſuefacti laboribus. Sic molle puellarum corpus ordinata firmat exercitatio. Imò, robuſtum , licet natura virum finxerit , is tamen ſuas brevi ſentit vires langueſcere , niſi frequenter exerceatur. An quoniam velut exercitatione citius amandantur è corpore viles alimentorum reliquiæ , ſimiliter inertiâ retinentur ſanguinis & ſpirituum commeatui moram allaturæ , unde corporis & animi ſtupor otioſorum hominum commune ſtipendium · cur non paucas affligat feminas hæc invaletudo , haud aliam ſuſpicari cauſam licet , niſi deſidioſum vitæ genus , ad quod illæ ſæpius à viris ſe damnatas eſſe conqueruntur , an jure vel injuriâ , pronunciet qui noverit utriuſque ſexûs æqualitatem. Non itaque nata Mulier ut in umbrâ parietum domeſtica tantum curet negotia , non facta conjux ut in ſolis hæreat mariti complexibus , ſed ut etiam cum viro cætera corporis & animi dividat exercitia , quibus illam non imparem docet ratio , confirmat experientia.

Ergo mulieribus eædem quæ viris conveniunt exercitationes corporis , animi.

Proponebat Pariſiis JOANNES FRANCISCUS GIOT Conſtantienſis Baccalaureus Medicus A. R. S. H. 1713.